

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL CLUJ
SECȚIA PENALĂ ȘI DE MINORI

Dosar nr.....

Prezentul document este supus reglementărilor aflate sub incidența Regulamentului U.E. 2016/679

ÎNCHEIERE

Ședința publică din data

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE:

JUDECĂTOR :

GREFIER :

MINISTERUL PUBLIC - Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj reprezentat prin procuror:

.....

Pe rol se află soluționarea apelurilor formulate de împotriva Sentinței penale..... având ca obiect soluționarea procesului penal pornit prin rechizitoriul Parchetuluiîmpotriva pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul sub influența unor substanțe psihoactive (art.336 alin.2 din Codul penal).

La apelul nominal efectuat în cauză se prezintă.....

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei, după care,

Curtea procedează la legitimarea

Curtea aduce la cunoștința faptul că are posibilitatea să dea declarație în fața instanței de control judiciar, cu mențiunea că, potrivit art. 83 lit. a C.proc.pen., dacă dă declarație aceasta va putea fi folosită împotriva sa.

Față de această împrejurarearată că nu dorește să dea declarație și își menține declarațiile date până la acest moment, precizând că nici la acest moment nu știe ce conținea țigara respectivă.

Avocatul ales face referire la testul folosit de IML Cluj și arată că este vorba despre un test rapid, incert și nesigur, motiv pentru care Institutul Mina Minovici nici măcar nu folosește o astfel de procedură. Acest procedeu nu este nici omologat, nici atestat în România și nici supus verificărilor periodice obligatorii.

Pentru aceste motive solicită emiterea unei adrese către IML Cluj pentru a comunica situația aceluia aparat/dispozitiv folosit pentru acest tip de testare, având în vedere că IML Cluj îl folosește. Institutul Mina Minovici nu-l folosește considerându-l nesigur, iar Ministerul Sănătății nici măcar nu cunoaște această metodă.

În concluzie chiar și la un aparat radar se solicită o verificare periodică, cu atât mai mult în situația unui astfel de aparat s-ar impune o verificare mult mai minuțioasă.

Avocatul ales arată, raportat la răspunsul primit de la Ministerul Sănătății, că art. 6 din Ordinul 3539/24.10.2022 privind normele metodologice de introducere pe piață a dispozitivelor medicale cum de altfel este și testul BeRight, că aceste dispozitive trebuie introduse în baza de date ținută de Agenția Națională a Medicamentelor și Dispozitivelor medicale din România. Astfel, se impune efectuarea acestei adrese pentru a înțelege sub ce formă folosește IML Cluj acest test rapid, în condițiile în care nu este vorba despre testul de la poliție, ci despre testul folosit de IML Cluj pentru a analiza probele de sânge și urină ale inculpatului, or din acest motiv se impune a se lămuri dacă acest test este omologat și dacă are sau nu o marjă de eroare.

Avocatul ales precizează că în cadrul expertizei efectuate, în sângele inculpatului nu s-a găsit nicio substanță, iar acesta nu știe dacă acea țigară conținea efectiv substanțe interzise sau nu.

În continuare, arată că a căutat toate informațiile care se găsesc despre acest test BeRight, or nu se găsește nicio informație, acesta fiind un test similar cu cel al poliției. Astfel, dacă testele poliției dau erori, este absurd să fie repetat un test similar, fiind necesar un test mai specializat și mai aprofundat.

Reprezentantul Ministerului Public precizează că nu se impune emiterea adresei, întrucât în cazul de față ingerarea unor substanțe interzise a fost recunoscută de inculpat, iar prezența substanțelor interzise a fost depistată, atât cu ocazia testului efectuat de poliție, cât și cel efectuat de IML, astfel că nu există niciun dubiu cu privire la prezența sau nu a substanțelor interzise în organismul inculpatului.

Avocatul ales precizează că sunt de acord cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, depunând în acest sens o cerere scrisă.

În plus, precizează că este extrem de relevantă referirea la art. 2 lit. e din Legea 194/2011, având în vedere că există deja Decizia Curții Constituționaleîn care se face referire la efectul substanței psihoactive și se arată că înțelesul sintagmei ar trebui să fie cel din vorbirea curentă, or Curtea Constituțională a făcut o eroare și nu a avut în vedere definiția dată de lege.

Reprezentantul Ministerului Public precizează că cele două întrebări formulate fac inadmisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, întrucât în textul de lege se arată clar că o persoană trebuie să se afle sub influența unor substanțe.

Mai mult, având în vedere Ordinul 383/2023 prin care s-a formulat ghidul privind condițiile de admisibilitate a cererilor de sesizare, la punctul 3 din ghid se arată dacă este vorba de o chestiune de drept, fiind indicate mai multe decizii în care este cuprinsă condiția ca textul de lege să fie interpretabil, or textul din codul penal este destul de clar.

Subsecvent eventualei sesizări a Înaltei Curți de Casație și Justiție, *Curtea* pune în discuție suspendarea dezbaterilor asupra fondului cauzei.

Avocații aleși solicită suspendarea dezbaterilor.

Reprezentantul Ministerului Public are concluzii de suspendare.

C U R T E A:

Deliberând, va încuviința cererea în probațiune formulată în cauză și va emite adresă către IML în sensul celor solicitate și va amâna pronunțarea cu privire la cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Sens în care,

D I S P U N E

Încuviințează cererea privind emiterea unei adrese către IML Cluj.

Încheierea asupra sesizării sau nu a Înaltei Curți de Casație și Justiție se va pronunța la data de..... pentru când soluția se va pune la dispoziția părților și a procurorului, prin mijlocirea grefei instanței, conform art. 405 alin. 1 teza finală C.proc.pen..

Pronunțată în ședința publică din data de.....

PREȘEDINTE

.....

GREFIER

.....

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL CLUJ
SECȚIA PENALĂ ȘI DE MINORI

Dosar nr.

Prezentul document este supus reglementărilor aflate sub incidența Regulamentului U.E. 2016/679

ÎNCHEIERE

Ședința publică din data de2024

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE:

JUDECĂTOR :

GREFIER :

MINISTERUL PUBLIC – Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj reprezentat prin
procuror:

Pe rol se află pronunțarea asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, în cadrul soluționării apelurilor formulate de apelantul – inculpat împotrivaavând ca obiect soluționarea procesului penal pornit prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Judecătoriaîmpotriva inculpatului pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul sub influența unor substanțe psihoactive (art.336 alin.2 din Codul penal).

Mersul dezbaterilor a fost consemnat în încheierea de ședință din data de.... care face parte integrantă din prezenta hotărâre, când instanța a amânat pronunțarea hotărârii, având nevoie de mai mult timp pentru deliberare.

C U R T E A,

Deliberând asupra cauzei penale de față constată următoarele:

I. Constată admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit dispozițiilor art. 475, C. proc. pen.

Curtea de Apel constată că sunt întrunite condițiile pentru a sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție cu dezlegarea chestiunii de drept apărute, întrucât în urma dezbaterilor contradictorii rezultă îndeplinirea cumulativă a condițiilor prevăzute de art.475 Cod pr.penală.

Complețul de judecată al curții de apel în fața căruia s-a ivit chestiunea de drept sesizată a fost investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță (apel);

Curtea de Apel Cluj a constatat existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei („Dacă dispoziția *“aflată sub influența unor substanțe psihoactive”, din cuprinsul infracțiunii prev. de art. 336 al. 2 din Codul penal se referă la o persoană care a consumat substanțe psihoactive sau la o persoană a cărei capacitate de a conduce un vehicul (pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere), este alterată în urma consumului de substanțe psihoactive?”*). Problema de drept ridicată este esențială pentru stabilirea elementelor de tipicitate ale faptei.

Problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestor chestiuni Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii;

II. Expunerea succintă a cauzei

Prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Judecătoria.... a fost trimis în judecată în stare de libertate pentru a răspunde penal sub aspectul comiterii infracțiunii de conducere a unui vehicul sub influența unor substanțe psihoactive, prev.de art.336 alin.(2) din Cod penal, constând în aceea că la data de 24.07.2022, în jurul orei 15:20, a condus pe strada..... fiind sub influența substanțelor psihoactive (metamfetamină și mefedronă).

Instanța de fond a reținut că din concluziile raportului de expertiză medico-legală întocmit în faza de cercetare judecătorească la solicitarea inculpatului, I.M.L. Cluj-Napoca rezultă în esență faptul că acesta ar fi consumat substanțele interzise găsite în proba sa de urină -- mefedronă și metamfetanimă, cu cel puțin 24 de ore înaintea recoltării probelor biologice, fără să se poată stabili cu exactitate ora și gradul de influență al substanțelor asupra capacității de a conduce, cea mai pertinentă și avizată apreciere sub acest ultim aspect, asupra stării fizice și psihice a inculpatului, putând fi formulată de medicul/medicii care a/au participat la recoltarea mostrelor biologice, când s-a putut efectua și examenul clinic.

Prin sentința penală nr. asupra acțiunii penale s-a hotărât următoarele:

În baza art.396 alin.(2) din Codul de procedură penală condamnă pe.... la pedeapsa de

:

- 3.600 lei amendă penală pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul sub influența unor substanțe psihoactive, prev. de art.336 alin.(2) din Codul penal, cu aplicarea art.61 alin.(4) lit.c), alin.(6) din Codul penal.

Atrage atenția inculpatului asupra dispozițiilor art.63 alin.(1) Cod penal, în sensul că, dacă, cu rea-credință, nu execută pedeapsa amenzii, în tot sau în parte, numărul zilelor-amendă neexecutate se înlocuiește cu un număr corespunzător de zile cu închisoare, dar și asupra dispozițiilor art.559 Cod procedură penală, în sensul că în termen de cel mult 3 luni de la rămânerea definitivă a prezentei hotărâri trebuie să depună recipisa de plată integrală a amenzii.

Împotriva acestei sentințe au declarat apel inculpatul și Ministerul Public.

III. Problema de drept supusă dezlegării și punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept

Reprezentantul Ministerului Public a apreciază că textele relevante sunt clare și nu impun sesizarea. Prin urmare, apreciază că ea ar fi inadmisibilă, sesizarea completului pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare efectuându-se doar în cazul unor texte de lege care pot fi interpretate în mod diferit, cu scopul de a unifica practica.

Apărători aleși ai inculpatului apelant având cuvântul, consideră că perioada pusă în discuție nu este reglementată clar în lege și, pentru soluționarea corectă a cauzei, apreciază că se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu întrebarea formulată pentru clarificarea acestui aspect și pentru a se cunoaște cu exactitate poziția acestei instanțe din punct de vedere juridic. Apărarea a propus întrebarea: „*Dacă sintagma „sub influența unor substanțe psihoactive” din conținutul normei de incriminare a infracțiunii prevăzute de art. 336, alin. (2) din Codul penal presupune că, pentru reținerea îndeplinirii condițiilor de tipicitate ale infracțiunii, este suficientă simpla detectare a unor substanțe psihoactive în organismul inculpatului, chiar și exclusiv în proba de urină, sau este necesară dovedirea existenței unei influențe efective a substanței psihoactive asupra capacităților psihice și/sau fizice ale inculpatului, având în vedere inclusiv definiția noțiunii de „efecte psihoactive” astfel cum este prevăzută de art. 2, lit. e) din Legea nr. 194/2011?*”.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată

Prevederile legale relevante în cauză:

ART. 336

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și persoana care, aflată sub influența unor substanțe psihoactive, care conduce un vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere.

Cunoscând și cuprinsul deciziilor pronunțate de Curtea Constituțională....deciziile pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în recurs în casație, dar și deciziile relevante publicate de curțile de apel, membrii completului de judecată investit cu judecarea cauzei au constatat că în practică au fost exprimat opinii diferite în legătură cu problema de drept, amândouă construite pe fundamente argumentative solide.

Într-o primă orientare se consideră că, pentru dezlegarea chestiunii juridică propuse, ar trebui pornit pe cale inversă, respectiv din perspectiva standardului de probă, în cazul infracțiunii prev. de art. 336 al. 2 din C.pen., în raport de principiul minime intervenții a legii penale. Pentru a ajunge la acest punct este necesar mai întâi să se stabilească înțelesul textului de incriminare, respectiv înțelesul sintagmei persoană aflată sub influența unor substanțe psihoactive. Dacă am accepta interpretarea conform căreia persoana aflată sub influența unor substanțe psihoactive este persoana care a consumat astfel de substanțe (prin ingerare, inhalare sau introducere în corp în orice fel), atunci probele suficiente vor fi acelea care relevă consumul, prin testarea urinei sau a sângelui. Încă, reglementarea prev. de art. 336 al. 2 din C.pen. este diferită de reglementarea de la al. 1 al aceluiași articol, iar diferența nu este întâmplătoare, având în vedere concluziile doctrinei medicale cu privire la remanența drogurilor sau a substanțelor cu efect psihoactiv în corpul persoanei care le-a consumat. Apoi, textul art. 336 al. 2 din C.pen., atât la o interpretare gramaticală, cât și la o interpretare comparativă cu textul de la al. 1 permite concluzia conform căreia dovedirea consumului de substanțe psihoactive nu este suficientă, iar elementul material al infracțiunii conține condiția ca persoana să se afle sub influența acelor substanțe, adică să existe o alterare, de orice fel, chiar mai puțin vizibilă, a funcțiilor psihice și/sau fizice. Această interpretare este restrictivă (principiu unanim acceptat în dreptul penal), este în favoarea persoanei suspectate de săvârșirea infracțiunii și ține seama de împrejurarea, demonstrată științific, că identificarea substanțelor în urină probează doar un consum care a avut loc chiar și cu câteva săptămâni înainte (exemplul cannabisului), fără să mai existe nicio influență a acelei substanțe asupra persoanei. Altfel, ar trebui să acceptăm că textul permite, în esență, soluții de sancționare cu instrumente juridice penale, a persoanelor care au consumat substanțe psihoactive și mai puțin dacă acel consum, urmat, cândva, de acțiunea de conducere a unui autovehicul, aduce atingere obiectului juridic specific infracțiunii analizate. Proba de sânge poate demonstra un consum de substanțe psihoactive mai apropiat de acțiunea de conducere a autovehiculului și este relevantă pentru a concluziona, alături de alte probe (examinarea clinică, martori care să indice momentul consumului, reacțiile vizibile ale persoanei suspectate etc.) că persoana care a condus autovehiculul se află sub influența substanțelor psihoactive.

Cealaltă opinie arată că, în privința acestei chestiune juridice au fost spuse toate argumentele și ele se reduc fie la interpretarea gramaticală a textului al. 2 în raport de al. 1 al aceluiași articol și atunci ar trebui avută în vedere o modificare a comportamentului conducătorului auto generată de consumul de substanțe psihoactive, identificate în sânge sau urina, fie la acceptarea tezei conform căreia nu se poate stabili științific cantitatea de substanțe psihoactive consumată, iar consumul anterior de astfel de substanțe (care alterează capacitățile conducătorului auto) evidențiate ca prezență și natură în sânge sau urină, este suficientă pentru a fi în prezența formei tipice a infracțiunii.

Primei interpretări i se reproșează dificultatea probatorie, dar mai cu seamă caracterul ei aleatoriu (o dată pentru că se bazează pe observația unui terț privind o modificare a comportamentului conducătorului auto, iar a doua oară pentru că nu întotdeauna, consumul de substanțe psihoactive conduce la o modificare vizibilă a comportamentului); celei de a doua interpretări i se reproșează lipsa unui efort de interpretare și preluarea mecanismelor juridice de la infracțiunea prev. de al. 1, fără a lua în considerare diferențele evidente, relevate mai cu seamă la nivelul remanenței în corp a substanțelor ingerate, dincolo de punctul în care nu mai pot modifica comportamentul, sancționându-se astfel, în mod indirect, consumul de astfel de substanțe.

Dintr-o altă perspectivă, însă, constatăm că legiuitorul român sancționează orice fel de consum de alcool, detectabil în aerul expirat sau în sânge, asociat cu conducerea unui autovehicul pe drumurile publice pentru care este necesară eliberarea unui permis de conducere. Că natura sancțiunilor diferă în raport de concentrația de alcool consumat nu pare să fie de esență, de vreme ce interpretările majoritare par să asimileze și materia contravențională (cel puțin cea la care ne referim) unei acuzații în materia penală, care atrage garanțiile procesuale specifice procesului penal. Din această perspectivă ar trebui să concluzionăm că legiuitorul român a pus egalitate între consumul de alcool și *a fi sub influența alcoolului*, de vreme ce socotește periculoasă activitatea de conduce pe drumurile ulterior consumului de băuturi alcoolice, dar nu sancționează consumul de băuturi alcoolice. Prin urmare, *a fi sub influența* unei substanțe nu trebuie interpretată altfel decât *a fi consumat* acea substanță, într-o cantitate care să permită detectarea ei în sânge sau urină. Împrejurarea că subiectul activ nu va putea ști câtă vreme trebuie să își regleze conduita și să se abțină de la activitatea de a conduce autovehicule pe drumurile publice, ulterior consumului de substanțe cu efect psihoactiv, nu afectează etica juridică penală în mai mare măsură în care este afectată de consumul de alcool: pentru că și în acest caz, subiectul nu știe câtă concentrație de alcool are în sânge și nici momentul în care va fi metabolizat complet (metabolizarea poate fi afectată de multe variabile), chiar dacă va ști aproape cu siguranță că metabolizarea va fi completă peste 24 de ore. În cazul consumului de substanțe psihoactive, durata de metabolizare completă nu poate constitui diferența specifică care să atragă o altă interpretare, iar atâta vreme cât subiectul își asumă natura și cantitatea substanței consumate, își va asuma și eventuala metabolizare incompletă la momentul conducerii unui autovehicul pe drumurile publice.

Față de aceste considerente, Curtea apreciază că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate și totodată este oportună sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: *Dacă dispoziția "aflată sub influența unor substanțe psihoactive", din cuprinsul infracțiunii prev. de art. 336 al. 2 din Codul penal se referă la o persoană care a consumat substanțe psihoactive sau la o persoană a cărei capacitate de a conduce un vehicul (pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere) este alterată în urma consumului de substanțe psihoactive?*

În baza art. 476 alin. 2 C.pr.pen. vom suspenda judecata prezentei cauze până la pronunțarea hotărârii prealabile.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:**

În baza art. 475 C.pr.pen. sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

Dacă dispoziția "aflată sub influența unor substanțe psihoactive", din cuprinsul infracțiunii prev. de art. 336 al. 2 din Codul penal se referă la o persoană care a consumat substanțe psihoactive sau la o persoană a cărei capacitate de a conduce un vehicul (pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere) este alterată în urma consumului de substanțe psihoactive?

În baza art. 476 al. 2 din C.p.p. dispune suspendarea cauzei până la pronunțarea deciziei prevăzute la art. 477 al. 1 din C.p.p.

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședință publică....

PREȘEDINTE,

.....

JUDECĂTOR,

.....

GREFIER,

.....